

Л.В. АНДРЕЙКО

ДВНЗ «Українська академія банківської справи НБУ»

ДО ПИТАННЯ ПЕРЕКЛАДУ ЮРИДИЧНИХ ТЕКСТІВ

Юридичний переклад вважається одним з найбільш складних видів перекладу. Багато в чому це зумовлено тим, що право є предметною галуззю, пов'язаною з соціально-політичними та культурними особливостями певної країни. При перекладі юридичних текстів слід враховувати такі особливості:

- термінологія та особливий стиль викладу. Крім термінологічних лакун та відсутності лексичних еквівалентів, перекладачеві слід пам'ятати, що мовні конструкції, характерні для мови оригіналу, часто не мають прямих еквівалентів у мові перекладу. У зв'язку з цим завдання перекладача полягає у знаходженні конструкцій у мові перекладу, що мають функції, аналогічні функціям конструкцій мови оригіналу.

- розбіжності у правових системах різних держав. Текст, що перекладається, побудований згідно з певною правовою системою, що знаходить своє відображення в певних юридичних формулюваннях, а текст перекладу призначений для використання в іншій правовій системі з характерними саме для неї юридичними формулюваннями. Особливо, якщо справа стосується перекладу текстів з англійської мови на українську і навпаки, адже Україна і Великобританія (і звичайно ж США) належать до різних правових систем. Україна належить до романо-германської або континентальної юридичної системи, а Великобританія і США до англосаксонської. Це зумовлено особливостями географічного положення, історичного розвитку і культурних традицій країн, і як наслідок юридичні документи значно різняться за своєю структурою, лексикою, формулюваннями. Якщо ж мови і правові системи споріднені, то переклад здійснювати легше, проте мовне спорідненість не полегшить перекладачеві його завдання, якщо правові системи сильно відрізняються один від одного. Для збереження правового змісту юридичні тексти слід завжди перекладати з оригінального мови та уникати перекладу з перекладеного тексту.

Оскільки переклад юридичних текстів вимагає глибоких спеціальних знань, то юридичні документи і теоретичні роботи повинні перекладати тільки професійні перекладачі, що спеціалізуються на юридичному перекладі. Такі спеціалісти мають не лише досконало знати іноземну мову, але й мати конкретні знання законотворчості, юридичних основ та конкретної галузі права тієї країни, мовою якої здійснюється переклад. Більша частина документів, що належать до англосаксонської правової системи, складена в стилі *legalese*, знання особливостей якої є запорукою точного і якісного перекладу. Помилки у перекладі тексту договору можуть призвести, наприклад, до спричинення матеріального збитку і пред'явлення судового позову, за що несе відповідальність перекладач.

Традиційні допоміжні засоби перекладача – одномовні і двомовні словники і довідники – для юридичних перекладів часто недостатні. Тому перекладачі користуються і науковою літературою.

Неодмінним етапом процесу юридичного перекладу документів є редагування тексту перекладу іншою особою, бажано юристом, або консультативний переклад.

Всі ці чинники в сукупності визначають особливості юридичного перекладу і доводять, що юридична область вимагає від перекладачів особливої точності, глибоких знань і є для них однією з найскладніших.